

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA**

Seduta tal-15 ta' Gunju, 2009

Avviz Numru. 205/2007

Charles Bartolo [Id Nru: 823634 M]

Vs

Joseph Muscat [Id Nru: 319170 M]

Il-Qorti,

Rat l-avviz ipprezentat mill-attur fid-9 ta' Lulju 2007 fejn talab lil din il-Qorti li tikkundanna lill-konvenut li jhallas is-somma ta' erbat elef u tlett mija u sebghin Liri Maltin (Lm4,370) liema somma tirrapresenta bilanc dovut minn somma akbar li giet mghoddija lilu permezz ta' self *brevi manu* fit-18 t'April 2001, wara li huwa waqaf ihallas il-pagamenti kif miftiehem.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-ittri ufficjali tat-2 ta' Frar 2007 (nru 632/07) u tal-21 ta' Marzu 2007 (1573/07) u bl-inghaxijiet kummercjali sad-data tal-pagament effettiv.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Joseph Muscat fejn eccepixxa:

1. Illi, fl-ewwel lok il-konvenut jecepixxi *in limine litis*, il-preskrizzjoni tat-talbiet tal-attur ghalhekk il-konvenut ghandu jigi lliberat mill-osservanza tal-gudizzju minghajr il-htiega ta' indagini aktar approfondita minn dina l-Onorabli Qorti;
2. Illi, subordinatament ghall-ewwel eccezzjoni u minghajr pregudizzju ghall-istess, it-talbiet tal-attur huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u m'hemm xejn x'juri li dan is-self *brevi manu* fil-fatt sar;
3. Illi, minghajr pregudizzju ghall-ewwel u t-tieni eccezzjonijiet, kwalsiasi ammonti versati a favur tal-konvenut Joseph Muscat minn Charles Bartolo, ilhom li thallas u dan bi hlas ta' imghax hafna aktar gholi minn dik permessa mill-Ligj;
4. Illi, subordinatament il-konvenut jecepixxi li kemm-il darba l-attur ma huwiex istituzzjoni finanzjarja, imghax ma huwiex dovut bir-rata kummercjali.

Bl-ispejjez kollha, inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tat-13 t'April 2007.

Ghaldaqstant invista tas-suespost, il-konvenut Joseph Muscat, fil-waqt li jaghmel referenza ghall-provi producibbli waqt l-andament tal-kawza, umilment jitlob lill-Onorabli Qorti joghgobha tichad it-talbiet kollha tal-attur u konsegwentement tillibera lill-konvenut minn kull htija, imputazzjoni jew responsabbilta' fil-konfront tal-attur u talbiet maghmulin minnu.

Semghet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ikkunsidrat:

Il-qorti

Rat l-avviz ipprezentat mill-attur fid-9 ta' Lulju 2007 fejn talab lil din il-Qorti li tikkundanna lill-konvenut.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet...

Semghet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Illi fl-ewwel eccezzjoni tieghu l-konvenut qieghed ipoggi ostakolu preskrittiv ghall-azzjoni attrici, izda ma specifika liema artikolu qieghed jinvoka favur tieghu. F'dawn ic-cirkostanzi l-Qorti ma tistax tiehu inizjattiva u tara hi liema artikolu japplika ghal dan il-kaz. Kif gie ripurtat fil-kawza Cali vs Galea (Vol XL pt I pg 166) "... il-Qorti ma tistax tapplika preskrizzjoni ex officio; ghax l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni, biex il-Qorti tikkunsidraha, jehtieg li tkun specifikata mill-eccipjent, u mhux bizzejjed li l-eccipjent ighid li jaghti l-eccezzjoni ta' kwalunkwe preskrizzjoni ohra skond il-ligi. Ghax xorta ohra l-Qorti tkun qieghda tissupplixxi ghal parti eccipjenti f'materja odjuza li fiha ma tistax tiehu inizjattiva; u fl-assenza ta' indikazzjoni cara u specifika ta' preskrizzjoni ohra, l-eccezzjoni alternattiva tal-preskrizzjoni moghtija mill-eccipjent mhijiex attendibbli." (ara wkoll Appell Inferjuri Micallef vs Micallef deciza fis-16 t'April 1994). Mhux il-kaz quindi li l-Qorti tkompli tindaga fuq din l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni u filwaqt li tichadha tghaddi biex tikkunsidra l-kawza fuq il-meritu.

Ikkunsidrat:

Irrizulta mill-provi illi permezz ta' skrittura tat-18 t'April 2001 Dok CB 1 fol 15 l-attur silef lill-konvenut Joseph Muscat l-ammont ta' ghaxart elef lira. Dawna kienu maqsuma b'erbat elef lira cheque u sitt elef lira flus kontanti. Skond il-ftehim kellhom isiru hlasijiet bir-rata ta' tlett mitt lira fix-xahar. Prezenti ghal dan il-ftehim kien hemm il-Perit Robert Sarsero. Skond l-attur il-konvenut hallsu l-ammont ta' Lm5,630 u fadallu bilanc ta' Lm4,370 u l-ahhar li kien hallas kien fil-bidu ta' l-2007.

Il-Perit Robert Sarsero (fol 19) gharaf id-dokument fuq imsemmi bhala kitba tieghu u gharaf ukoll il-firma. Kien hu li kiteb ic-cheque li ghadda lill-konvenut. Rigward il-kondizzjonijiet tal-ftehim kienu l-istess partijiet li qalulu bihom u kienu diga' ftiehm bejniethom. Rigward il-flus kontanti l-Perit Sarsero qal testwalment "... flus ghaddew zgur ghax altrimenti ma kontx niffirma fuq l-iskrittura."

Il-konvenut minn naha l-ohra, filwaqt li jikkonferma li huwa rcieva c-cheque ta' erbat elef lira nnega li rcieva flus kontanti. Qal li ma jafx jaqra, gabulu l-iskrittura, qalulu fejn kellu jiffirma u hekk ghamel u gharaf il-firma tieghu. Ircevu tal-pagamenti qatt ma rcieva u qatt ma talab. Ikkonferma illi hallas xi haga fuq il-hamest elef lira (Lm5,000) u rrifjuta li jkompli jhallas il-bilanc ghax qal li hallas imghaxijiet bizzejjed.

Mart il-konvenut Jacqueline Muscat (fol 35) qalet illi taf bic-cheque ghax kienet ma' zewgha meta marru jsarfu u kienu hallsu lura mitejn lira fix-xahar. Taf illi zewgha kien iffirma skrittura u kienet ratha, izda ma tafx li fuq l-iskrittura kien hemm dikjarazzjoni li kien qed isir self ta' flus kontanti. Ikkonfermat li zewgha hallas lura xi haga fuq hamest elef lira.

Ikkunsidrat:

Illi minn dawn ir-rizultanzi processwali tidher traskuragni kbira fl-affarijiet finanzjarji tal-konvenut. Jekk dana, u jekk

verament huwa minnu, illi ma jafx jaqra, allura f'dak il-kaz kien messu gab persuna ta' fiducja illi setghet taqralu l-iskrittura u tfiehm u l-import taghha. F'dan is-self zgur li l-konvenut ma aggixiex ta' *bonus pater familias* u ma tantx tidher verosimili l-allegazzjoni tieghu illi gie ndikat lilu l-post fejn kellu jiffirma ismu u hekk ghamel. Din ix-xhieda tikkuntrasta bis-shieh minn dik tal-Perit Robert Sarsero (fol 19) illi jghid illi qara l-iskrittura lill-partijiet, fehemiellhom u ffirmaw quddiemu. "... *cert illi jiena qrajtulhom u fehemu dak illi kien hemm miktub.*"

Il-Qorti jidhrilha illi l-provi illi gab l-attur huma aktar veritjeri minn dawk tal-konvenut. Imkien ma jirrizulta illi saret xi forma ta' uzurija fil-ftehim fuq imsemmi u l-Qorti ma ssib l-ebda raguni ghaliex ghandha tiddubita mix-xhieda tal-Perit Robert Sarsero. Minn naha l-ohra, il-konvenut u l-mara tieghu huma pjuttost neboluzi fix-xhieda tagghom u ppruvaw jaghtu l-impressjoni li l-attur approfitta minn nuqqas ta' skola tagghom. Mart il-konvenut Jacqueline Muscat kellha l-opportunita' li tara l-iskrittura, ghax hekk qalet, izda l-Qorti ssibha ferm stramba kif ma ndunatx bid-dikjarazzjoni illi kien qed isir self ta' flus kontanti. Dina turi nuqqas serju ta' attenzjoni ghal dokument daqshekk importanti illi kien sejjer jaffettwa r-regim finanzjarju tagghom. Jekk kienu daqshekk traskurati u negligenti allura m'ghandhomx jippretendu li jsibu xi spalla mill-Qorti biex jippruvaw jevitaw dak illi huma legalment marbuta illi jaghmlu.

Ghal dawn il-motivi,

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi illi tilqa' t-talba ta' l-attur u tikkundanna lill-konvenut li jhallas is-somma ta' €10,182.10 (Lm4,370) liema somma tirraprezenta bilanc dovut minn somma akbar illi giet mghoddija lill-konvenut permezz ta' self b'revi manu fit-18 t'April 2001. Bl-ispejjez u l-interessi legali mid-data tan-notifika ta' l-ittra ufficjali u cioe' 8 ta' Frar 2007 (fol 23) kontra l-konvenut.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----